

[Forsvarsministeren]

get de mest moderne og teknisk avancerede systemer til sikring herimod. Dette gælder både de rent tekniske arrangementer og sikkerheden i forbindelse med den menneskelige faktor. Sandsynligheden for en utilsigtet affyring af et krydsermissil betegnes derfor af det amerikanske forsvarsministerium som nul.

Krydsermissilerne i Europa vil ikke blive affyret, hverken i trænings- eller i afprøvningsøjemed. Der, hvor krydsermissilerne er opstillet i Europa, vil de operative komponenter i systemet være anbragt i særligt konstruerede og forstærkede beskyttelsesrum på sikre baser.

Den nødvendige træning af personalet foretages uden brug af de virkelige missiler og atomladninger, idet der til træningsbrug udelukkende anvendes elektroniske simulatorer og tomme træningsmissiler.

Naturligvis er der foretaget og vil der fortsat blive foretaget prøveflyvninger med krydsermissilet. Disse prøveflyvninger foretages alle i USA. Det er klart, at sådanne prøveflyvninger er uden atomladninger.

Der kan derfor ikke med nogen rimelighed rettes mistanke om fejlkonstruktion eller mangelfulde kontrolprocedurer i forbindelse med de opstillede krydsermissiler i Europa eller for den sags skyld mod andre af NATO's i Europa opstillede atommissiler, og der er som følge heraf heller ikke grundlag for at bede den amerikanske regering fjerne disse missiler.

Den anden del af forslaget har forsvaret rent faktisk levet op til siden den 6. september 1982 om aftenen, hvor søværnets Harpoonenheder afmonterede bl.a. tændkablerne. Siden er sikkerheden mod utilsigtede affyringer blevet yderligere skærpet ved en række foranstaltninger, som enten er indført eller er under indførelse. Der er derfor ikke grund til i dag at føle usikkerhed med hensyn til Harpoonsystemet.

Lad mig med det samme slå fast, at jeg hermed ikke har udtalt noget, som kan tages til indtægt for den ene eller anden part i den verserende retssag ved Københavns byret. Jeg har blot konstateret, at der er blevet affyret et missil, som ikke skulle have været affyret, og at sikkerheden i bredeste forstand derfor ikke har været god nok. Det er det, vi nu har rettet op på, og derfor er anden del af beslutningsforslaget også overflødig.

Jeg skal til sidst blot sige, at regeringen således ikke kan støtte det foreliggende forslag.

Knud Damgaard (S):

Det ville jo være lykken, hvis man kunne få fjernet alle missiler i Øst og Vest ved at fastslå, at de var ukontrollable. Vi kender i hvert fald noget til systemerne på den vestlige side, men ikke noget til systemerne i den østlige del af verden. Vi må vel fastslå, at så enkelt er det ikke; virkeligheden er og bliver en anden.

Jeg er enig i de tekniske beskrivelser, forsvarsministeren har givet her, og kunne egentlig godt have ønsket mig, at det havde været muligt at give en tilsvarende beskrivelse af de sovjetiske missiler. Det er vi desværre ikke i stand til. På den anden side skal der ikke være tvivl om, at socialdemokratiets holdning til INF-missiler i Øst og Vest uforandret er den samme. Vi vil – men ikke på dette grundlag, som simpelt hen er alt for fattigt og uigennemtænkt – bruge enhver gunstig lejlighed til at få undersøgt, på hvilken måde man kan få genoptaget forhandlingerne om INF-missilerne og nå til en forhandlingsløsning, der reducerer eller fjerner missilerne både i Øst og i Vest. Når det gælder spørgsmålet om Harpoonsystemet, synes jeg, der er grund til at fastslå, også ud fra de bemærkninger, ministeren anførte om det sikkerhedsgrundlag, man vælger sig ved at afmontere kablerne, at det ikke kan nægtes, at der i forbindelse med det såkaldte hovsammissil foreligger en lang række detaljer, som gør mange af os overordentlig usikre.

Det er efterhånden meget svært at finde mennesker med forstand på disse tekniske detaljer, som mener, at orlogskaptajn Olsen er skyldig. Jeg synes, det skal siges, fordi hele kommissionsdomstolen og i hvert fald undersøgelsesudvalgets sammensætning ligefrem antyder, at der har været en til vished grænsende mulighed for at finde frem til anden skyld end den, der kunne tillægges det tekniske system.

Det er noget, der bekymrer os overordentlig meget, og det er det, der har fået os til fra socialdemokraternes forsvarsudvalg at bede ministeren om at anlægge erstatningssag mod det amerikanske firma. Vi har fået en tilbage melding fra ministeren, som er rimelig